

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG5850051

ชื่อโครงการ : การพัฒนาเครือข่ายและการบริหารจัดการของเครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยว
ทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียน

ชื่อนักวิจัย : ผศ.ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี, ดร.ปัญญา คล้ายเดช, นายดวงดี โอธูสู
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

E-mail Address : Kratai_im@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : 23 เมษายน 2558 - 31 กรกฎาคม 2559

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเครือข่ายและการบริหารจัดการของเครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียน” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม และระบบการจัดการเชิงเครือข่ายของเครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประชาคมอาเซียน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเครือข่ายผู้ประกอบการกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนานโยบายการจัดการเชิงเครือข่ายของผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ผู้ประกอบการท่องเที่ยว จำนวน ๒๘๑ ราย จากตัวแทนกลุ่มประชาคมอาเซียน 7 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมาร์ เวียดนาม และไทย จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการศึกษารูปแบบ กิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว และระบบการบริหารจัดการของผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนนั้น พบว่า มีรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงการจัดการเพื่อการเรียนรู้และความยั่งยืนของสถานที่ท่องเที่ยว 2) รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการและการสร้างสัมพันธภาพ โดยรูปแบบที่ 1 จะมีความสัมพันธ์กับภาครัฐ และผู้ประกอบการที่อยู่ใกล้ชิดหรือชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนรูปแบบที่สองมีความผูกพันกับผู้ประกอบการทางอ้อม ได้แก่ บริษัทนำเที่ยว ที่พัก ขนส่งอาหาร ของที่ระลึก เป็นต้น โดยมีระบบการบริหารเชิงเครือข่าย คือ การพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว การตลาดการท่องเที่ยว การจัดโซนและพื้นที่การท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์และการสร้างความสัมพันธ์กับภาครัฐ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ กิจกรรมนันทนาการ การอำนวยความสะดวก ความพึงพอใจและการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันเป็นเครื่องมือการบริหารจัดการ

2. ผลการศึกษาการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียนพบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประชาคมอาเซียนสามารถสร้างเครือข่ายการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกันได้ใน 2 ระดับ เครือข่ายภายในประเทศที่มีกลุ่มเครือข่ายเฉพาะที่ทำงานร่วมกัน โดยเชื่อมโยงกับบริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ การขนส่ง ธุรกิจที่พัก ร้านอาหาร เป็นต้น และเครือข่ายระหว่างประเทศในอาเซียนที่อาศัยเส้นทางการท่องเที่ยวและผลประโยชน์เข้าหากัน จึงทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือต่อกัน โดยผู้ประกอบการมีการเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานร่วมกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน เสมือนเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ก่อให้เกิดความสามารถ ประสิทธิภาพ ความคล่องตัว และความคิดริเริ่มดีกว่า ส่งผลให้ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวอยู่รอดและสามารถดำเนินธุรกิจแข่งขันกับธุรกิจอื่นทั้งในระดับชาติและนานาชาติได้

3. ผลการศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเชิงเครือข่ายของผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียนนั้น พบว่า จะต้องมีการเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการในประเภทต่างๆ คือ 1) ผู้จัดการด้านการท่องเที่ยว 2) มัคคุเทศก์ ทั้ง มัคคุเทศก์ของบริษัทผู้ประกอบการและมัคคุเทศก์ท้องถิ่น 3) ผู้ประกอบการพื้นที่ (Land Operator) รวมทั้งภาคีต่างๆ เข้าด้วย โดยมีการเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการ ซึ่งมีสมาคมผู้ประกอบการในประเทศไทยและเป็นฐานสำคัญในการเชื่อมโยงกับองค์กรการท่องเที่ยวอื่นในประเทศต่างๆ เช่น สมาคมไทยบริการท่องเที่ยว (TTAA) เป็นบริษัทที่ให้บริการภายนอก (Outbound) สมาคมแอตต้า (ATTA) เป็นบริษัทที่ให้บริการภายใน (Inbound) ซึ่งทั้งสองสมาคมจะมีบทบาทในการไปจัดประชุมในประเทศต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเป็นเครือข่ายระหว่างกัน การมีสมาคมหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องจะทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น รวมทั้งมีระบบและกลไกที่เอื้อต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในประชาคมอาเซียน นอกจากกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสนับสนุนจากภาครัฐของประเทศต่างๆ

การท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน ยังมีศักยภาพสูง มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นมาที่ยาวนาน ที่มีที่พัก การคมนาคม และการสื่อสารที่เชื่อมโยงถึงกัน ประกอบกับวิถีแห่งศาสนาและวัฒนธรรมยังเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้งการส่งเสริมจากภาครัฐที่ดี จึงทำให้มีแนวโน้มที่จะเกิดการพัฒนาและเป็นเครือข่ายกันมากขึ้น

คำสำคัญ : การท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม, ผู้ประกอบการท่องเที่ยว, การจัดการเชิงเครือข่าย, รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยว.

Abstract

Project Cod : RDG5850051

Project Title : A Study of Development of Network Management System of Tourism Entrepreneur toward Buddhism and Thai Culture Connecting to ASEAN

Investigators : Faculty of Buddhism Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail Address : kratai_sa@hotmail.com

Time Period : April 23, 2015 – July 31, 2016

The research is a study of development of network management system of tourism entrepreneur toward Buddhism and Thai culture connecting to ASEAN. The objectives are to study of the management system of tourism entrepreneur toward Buddhism and Thai culture connecting to ASEAN, to study of the network creation of Buddhist tourism entrepreneur and culture connecting to ASEAN, to develop the network management system of tourism entrepreneur toward Buddhism and Thai culture connecting to ASEAN. This is mixed between quality and quantity research, it is collected data from the 281 of representative executives and tourist entrepreneurs in 7 countries such as Cambodia, Laos, Indonesia, Malaysia, Myanmar, Vietnam, and Thailand. And it was taken by descriptive analysis. The result of study is :-

1. The result of study of form, tourist activity promotion, and the management system of tourism entrepreneur toward Buddhism and Thai culture connecting to ASEAN is found that there are 2 important tourist promotions; 1) the form and tourist activities for learning and maintenance of tourist resources, 2) the form and tourist activities for recreation and relationship creation. By the way, the first form will be relationship with government sector and the entrepreneur who close up with the community in tourist resources, the second form is the relationship with the entrepreneur indirect such as Tourism Company, hotel, transportation, restaurant, souvenir, etc., it is the network management system, is the development of tourist personnel, the tourism resources, the market, the zoning and area of tourism, the information, and the relationship with the government sector. The way of using in various communications which is to make the learning, the activities, the recreation, the facilities, the satisfaction, and the relationship to each others are the tool of management.

2. The result of study of the of the network creation of Buddhist tourism entrepreneur and culture connecting to ASEAN is found that the tourism entrepreneur in ASEN Community can create the network to promote tourism activities in two levels, the in-house network there has personal group of network for cooperation by connect to agencies, guides, transportation, hotel, restaurant, etc. And the ASEAN international network use to use the tourist routes and benefit together, it is become the cooperation network, the entrepreneur has the network connection together with both sector of government and private, as a large business with mutual benefit, it is better caused ability, ability, efficiency, versatility and intuitiveness. It is result of survival of tourist business and it can continue this business to race with others businesses in both the national and international level.

3. The result of study of the development of network management system of tourism entrepreneur toward Buddhism and Thai culture connecting to ASEAN is found that it must connect with various entrepreneurs; 1) the manager of tourism, 2) the guide (company's guide and local guide), 3) Local entrepreneurs (Land Operator), including to all members by the connection with the entrepreneur which has the Association of Thailand Enterprises and an important base on connection with Tourism Organization in others countries such as Thai Travel Agents Association (TTAA) which is outbound, Association of Thai Travel Agents (ATTA) is the inbound. Both associations are the roles to set meeting in various countries to exchange learning to each network. The associations or professional organizations relating make the tourist activities in diverse forms, including system and mechanism helping develop the tourism in ASEAN Community, besides, the law, regulation relating, as well as support by the government sector of various countries.

Buddhism and culture tourism in ASEAN community still has high latency. There are tourist resources with long background, accommodation, transportation, and communication to connect to each other. The religious tradition and culture is interested for tourist, as well as to get the good promoting from government sector, it is the tendency to develop and become more networks together.

Keyword: Tourism, Buddhism and Cultural Tourism, Tourism Entrepreneur, Network Management, Development Model of Tourism